

Liz HYDEROVÁ
MEDVĚDÍ
TLAMA

STATŠÍ JEDEN ČLOVĚK, ABÍ ZAČAL
REVOLUCY

FRAGMENT

Medvědí tlama

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

FRAGMENT

Liz Hyderová
Medvědí tlama – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Medvědí
TLAMA

MEDVĚDÍ TLAMA

Liz HYDEROVÁ

FRAGMENT

*Na počátku ekzistoval Stvořitel
a ten dal vzniknout fšemu okolo.
Stvořil fšecky muský i fšecky žencký
Stvořil fšecky bytostí na svojí Zemi.
Stvořitel miloval fšecky a každého znás
ale pak sme ho fšicky muský i fšecky žencký zradili
Poplivali sme jeho důvjeru
a Stvořitel se rozlobil.
Poslal nás dolu do tmavý Zemře
aby sme odčiniili hřichy oců a matek
a jednoho dne, je psáno, nám Stvořitel dá znameňi
Fšem nám bude otpušteno
vyjdem na povrch zemře
a svjetlo, kerý tam Stvořitel drží na dlaňi,
dá nám fšem
a fšem se povede dobře v tomhle i přištím živote.*

Ámen.

Učmsp sat

Učm spsat

Učimse psát

Učim sepsát.

Učim se psát.

Lepší, říká Tomáš a zhasíná svjetlo.

Je to těžší používat mozek.

Tomáš mne učí u vobjeda, dyš sou vostatní fkabiňe, a někdy v Den Stvořitele mám hoďinu po modlibách.

Ftejdnu chlapi seďej a probíraj dospjeláckí vjeci fkabiňe a mi mladý tam nesmíme choďit. Řikaj že řešej chlapské záležitostí, kerí nejsou pro mládeš.

A tak seďim s Tomášem a von mne učí písmena. Psát je těžší. Učíme se to jenom dva: já a Tobe. Vostatní sou moc starí. Tobe je mlačí než já ale učí se richle a demuto.

Tomáš je muj nejlepší kámoš igdyš je víc než dvakrát starší než já. Stará se vo mne a dává na mne bacha. Sem totiš jinej, chápete. Řikaj mi Mezek, protože nejsem kluk, ale ešće ani chlap a holky tady dole vůbec nejsou takže musim bejt Mezek. Aňi jedno aňi druhí ale něco mezi. Tomášovi se nelíbí že mi tak řikaj a říká mi Žabka.

Žet á bé ká á. Žabka.

To se mi líbí.

Tomáš říká že to je malí a čilí živočich. Jako já.

Psaňi je těžší. Na konci hoďiny mne dycky bolejí vočí vod svjetla svíček. A pak fsichni tři musíme spátki do práce.

Bearmouth je muj domof, víte? Menujese Bearmouth, protože to prej znamená Medvjeďí tlama, a dříf ležel blíska povrchu s došíroka votevřenou tlamou, takže sme mohli vejít přímo do něj. Ale pak kopali pořát hloubš a hloubš, kilometri a kilometri do zemně, takže teť pracujem ve velkim horku a to méno uš nevotpovídá pravdě. Medvjeďí tlami se říká mňelkim dolum a to mi nejsme. Mňelibi nám říkat Černá jáma. Nebo střet Zemně.

Dyš sem přišel bil sem dveřnik. Nedostával sem zato moc peňes, ale bila to důležitá práce. Pouštet vzduch dovnitř a ven, votvřít dveře poňikum a fšem vostatním.

Teť sem tahač a učimse na kopače. Sme tým, já a Jack (píše se to Jé á cé ká, ale čte se to Džek). Křičí na mňe dyš nejsem dost rychlí. Jack kope, já nakládám a vozim.

Tahač používá úplně jinej jazik kerej se musíte richle naučit. Dyš sem začínal, nič sem zňej neznal, ale Jack mňe ho naučil. Řiká že sem chitrej. Jack vůbec neumí psát. Ale umí počítat. A pracuje richle. Ďesně richle. Někdy je ťeščí snim držet krok. Ale čím víc nakopem tím víc si viděláme.

Jako tahač si vidělávám víc neš jako dveřnik. Jednou budu taki kopač jako Jack.

Teď beru patnáct. Kopači berou i šedesát, vjeřilibi ste tomu?

Umim pracovat třeba i po slepu.

To je dobře protože to šetří svíčky.

Svíčky sou drahí.

Každý tejdén utrácím za svíčky pjet mincí. Pjet za jídlo a sirki, dvje za horkou vodu a zbitek potřep. Takže mi zbejvaj tři a ty posílám mamce.

Mamku aňi vostatňi sem neviděl, co sem přišel sem. Den Stvořitele neňi dost dlouhej abí sem se po modlidbách a tak podobně stihnul dostat tam a spátki. A volno mám jenom ten jeden den tejdě.

Vrátit se spátki nahoru na povrch zemně trvá skoro půldne. A je to drahí. Jedna cesta vítahem je za třicet. A tak zustávám tady. Vetmně je to levnější. Deňi svjetlo sem viděl naposlet dyš mi bili čtyři. Vlastně nevim přesně jak je to dlouho ale připadá mi to dávno.

Práce tahače je těžká, ale pomáhá mi to fučení písmen. Chápete, dyš tlačím vozejk sematam k hlavní cestě, nahoru do svahu a spátki, fhorku, prachu a vetmně, vduchu si vopakuju písmena.

Dyš dneska končíme, na Hráčově posteli je novej kluk. Leží tam celý den a brečí a brečí v kouře, dokud ho Jack nepropleskne a neřekne mu ať drží zobák abí sme se mohli trochu vispat.

Hráč umřel minulej tejdén. Nechal se vihořit do luftu a pak to ešte schital Harrison dyš se ho snažil zachránit. Řikaj že pliny po víbuchu vás můžou taki zabít. A Harrisonovi se to stalo.

Dvje prázny postele.

Teť už jenom jedna.

Ten novej kluk vipadá čistý jako ze škatulki. Jako čerstvje narozený hřibje.

Má vitřeštený voči. Vipadá videšeňe. Hružou besebe.

Neřek ešte aňi slovo.

Při první šichtě se noví kluk chvjeje u dveří na hlavní cestě. Bude pracovat jako dveřník: Nicholson mu visvjetluje co má dělat, ale ten kluk je víc než dvakrát starší než je správný vjek a neušetří moc peňes jesli bude spalovat svíčky takovým tempem.

Novej kluk aňi Nicholson nemaj náladu na mluvení. Je tu tma jako fpitli ale slišim, jak kluk poliká slzi.

Dyš ho vid'im pozdějš na konci šichty, má rozříznotej nos. Pravou díрку. To dělaj dycky. Abi zjistili jesli si dost chlap abis tady pracoval. Veme se vostrej kámen, chápete, a šmik, přímo nahoru. Dyš se rozbřečíš, stlučou tě.

Fšichni máme tu jizvu. Takse pozná že si kluk z Bearmouthu.

Teť je jeden znás. Ať už chce nebo ne.

Tomáš říká že se ten kluk menuje Devlin.

Ešte sem ho neslišel mluvit ale Tomáš vitáhne skaždýho uplňe fšecko. Umí poslouchat. Počká si dokut nemáte co říc a pak vás poslouchá. Řiká že moch bejt učenec a já mu vjeřim. Je to ten nej- učeňejší muš jakího sem gdy potkal.

Devlin.

Devil-in. To prej v cizí řeči znamená že přišel ďábel.

Ňikoho sme tady dole nečekali a uš vůbec ne mladýho kluka. Nevim co si voňem mám mislet. Mňelibi sme bejt vopatrný. Možná je jeho méno ňeco jako varováňí. Je docela heskej. Ďábel f přestro- jeňí. Možná nás bude pokoušet. Budu se voto víc modlit ke Stvoři- teli abi nás zachránil.

Abi nás vochraňoval.

A abi dával ekstra bacha na Devlina. Stvořiteli chraň mňe.

Devlin nebrečí. Teť uš ne. Je tu skoro tejden a vipadá vostříle- ňe. Jeho voči sou stejňe černý jako uhlí co težíme. Tvrdý a silný jak podle Jacka musíte bejt.

Přemejšlím votom co mi řek. Devlin. Šeptal jako dyš se po sťeňe plíží pavouk.

Stačí dyš to začne jedinej človjek, řek. Jeho hlas mňe šimral fu- chu. Jenom jedinej.

Ale co? Co dyš začne? zeptal sem se šeptem zatimco sem tlačil náklad přes průchot kerej mi držel votevřenej.

Revoluse, von nato. Jenom jedinej. Přemejšlej votom.

Slišel sem vetmne jakse usmívá. Cejtíl sem jak za mnou zavřel dveře – zakrk mi fouknul vítr aš sem se votřás.

Zeptal sem se Tomáše co znamená revoluse – votpovjedel mi že se správně říká revoluce (s cé) a abich vo tom nigde nemluvil. Takoví vjeci prej nemám říkat nahlas. Aňi na ňe nemám mislet. Aňi voňich šeptat.

Pozdějš mi visvjetlil co to znamená. Povstáňí. Vspouru. Neposlusnost. Mislim na Stvořitele. Ten vidí fšecker. A fšecker ví. Jesli Stvořitel uvidí vspouru, rozmáčkne ji jako mravence. Jako to Jack uđelal s tim myšátkem v mí posteli. Mlask ajeto. Taková je vůle Stvořitele. Dycky. Modlim se zvlášť usilovně abi mňe spasil.

Stvořiteli chraň mňe. Chraň nás fšecker. Ámen.

Dneska je Den Stvořitele. Je to první neděle kdy je tady Devlin. Vot tý chvíle sem sňim nemluvil. Nechci abimi votravoval uši řečma vo revoluci a podobně. Zvlášť ne v Den Stvořitele.

Neděle sou spesiální dny.

Fstáváme pozdějš a sňídáme v jídelně s ňekerejma lidma zviších pater Bearmouthu, kerí normálně nevidáme poňevač pracujou v jiných šichtách. Ale teť tu sme společně. Mačkáme se na dlouhejch lavičích v bíle vimalovaný místnosti. Vjetšinu dní máme ovesnou kaši sesolí ale na Den Stvořitele ji máme scukrem. Chutná úplně jinak, tak slatce a skvjele že zvedám misku a fšecker polikám najeden zátach. Paksi volizuju prst a vitírám misku dokut neňi úplně čistá.

Tomáš semi smňeje že sem tak chamtiví a Jack mňe napomíná že se neumim chovat. Devlin fšecker pozoruje. Poťichu. Čeká aš fšichňi dojeďi a pak teprf se poušťi do sví. Jí pomalu žící. Trvá mu to takdlouho že mu Jack sebere misku neš sní půlku porce.

Tumáš Mezku, říká, dojes to za ňej. Loudá se stím takže mu to nejspíš nechutná!

Fšichňi vokolo se smňejou ale Devlin ne. Sedí a zírá na mňe. Klidněbi se do mňe vešlo ešče pjet misek takoví dobroty ale tohle je jídlo jinýho kluka. To je proti fšem pravidlum.

Ňic neříkám ale vrtim hlavou.

Tomáš si bere slovo za mňe. Nemenuje se Mezek ale Žabka, říká pevňe.

Jack si ho nefšímá. Mračí se na mne, vijídá misku sám a prutce ji staví na stůl.

Devlin pořát sedí a pozoruje mne. Pozoruje Jacka. Sem stoho nervózní, stahuje semi žaludek. Neďívám se Devlinovi do vočí, aš tesně přet tím neš zhasnou svíčki. Vim jisté že sem zahlít jak povi-tahuje koutek pusy skoro jakobi se usmíval. Ďáblúf úsmňef.

Stvořiteli ochraňuj mne.

Procházíme poklopi na viší patra, jedna, dva, počítám je na prs-tech jak mne to naučil Tomáš. Jak stoupáme vzduch je čím dál chladnější. Tři, čtyři. Nemám to tady nahoře moc rát. Prúvan mne šimrá jako duchové. Ale musíme vistoupat nahoru. Tam ďekujeme Stvořiteli. Za naše životy, za náš deňí chleba, za fšecko.

Pjet. Kolem hlídačů.

Šest.

Trvá to vječnost. Jako dycky. Nahoru dotmi, za zvukama kerí slišíte přet sebou. Tady nahoře sou širší chodbi a taki vyší takže se nemusíte tolik hrbít abi ste se netloukli do hlavi.

Sedum, vosum.

Konečně devjet a pak deset. Tady je Stvořitel. Po celím patře. Fšude. Cejťíte ho kolem sebe ve vzduchu i ve svjetle. Kamse poďíváte, blikaji svíčki. Je tu spousta svjetla že mne znej bolej vočí. Musim pořát mrkat a do vočí mi vhrkaji slzi. Každou nedeli je to stejný. Jas-ná záře Stvořitele nám ukazuje cestu. Vede nás svim svjetlem kerí je tak jasný že vás voslepí dyš se doňej budete ďívat moc dlouho.

Vicházíme po krátkim schodišti vitesanym do skáli a vibjelenym abi odráželo svjetlo svíček a pak vodbočujem doprava do širokejch dveří velkí Síne gde je Stvořitel. Svíčki hořej a mi vcházíme do jeho Síne a připojujem se ke stofkám dalších mužů a kluků z jinejch částí Bearmouthu.

Stvořitelova Síň mi viráží dech. Každý Den Stvořitele je to stejný ale dyš sem přidu, cejtím jak mi zrichluje srce a připadám si celí jakobi lechčí. Síň je nejvečí mísnost jakou sem gdy viděl. Na jedný straňe proti vchodu a víchodu stojí hrubej kámen ve tvaru obra – bůch co nanás dohlíží. Samotnej Stvořitel. Něgdo tvrdí že tu bil dycky, jiný říkaj že je vitesanej ale má tvář. Úplňe nahoře je vobličej a dívá se navás dolu. Dyš přimhouříte voči vidíte ho líp.

Uš se naňej nesnažim dřivat. Ďesí mňe. Že je tady. Stvořitel. Že je tu mezi náma. Stvořiteli ochaňuj nás.

Přet spjevem říkáme modlidbi. Říkáme je každěj den dyš stáváme. Ale tady vede modlidbi pan Sharp. Je dohlížitel poňevač dohlíží na fšECKO možný: na naši práci, na naše blaho a na fungováňí celího dolu. Ale neni šéf, dúl neni jeho, ten patří Pánovi, to znamená panu Johnsonovi. Ešťe ňigdy sem ho neviděl ale slišel sem že je visokej a hubenej a nosí legračňí oblečeňí s visokim kloboukem na hlavje. Chodí celej v modrim a je čistounkej jako sama vobloha.

Ale to sem vodbočil. Tomáš říká že se snadno rosptylim. Devlin stojí vedle mňe, vim vo ňem ačkolif se nekoukám. Sálá zňej teplo jako mrak. To vás naučí tma. Jak vňímat ňečí přítomnost igdyš ho nevidíte.

Připojuju se kmodlidbje. Fšichňi odřikáváme.

Na počátku ekzistoval Stvořitel

a ten dal vzniknout fšemu okolo.

Vytvořil fšECKY muský i fšECKY žENCKÝ

Vytvořil fšECKY bytostí na svojí Zemi.

Stvořitel miloval fšECKY a každýho znás

ale pak sme ho fšICKY muský i fšECKY žENCKÝ zradili

Poplivali sme jeho dúvjeru

*a Stvořitel se rozlobil.
Poslal nás dolu do tmavý Země
aby sme odčiňili hříchy oců a matek
a jednoho dne, je psáno, nám Stvořitel dá znameňí
Fšem nám bude otpušteno
vyjdem na povrch země
a svjetlo, kerý tam Stvořitel drží na dlaňi,
dá nám fšem
a fšem se povede dobře v tomhle i přištim živote.*

Ámen.

Devlin mlčí. Nepřipojuje se knám. Aňi nehejbá potíchu rty jako-
sem to d'ělal já neš sem se naučil fšecki slova.

Má zasňenej víras. Jakobi bil ñegde úplně jinde. Možná se taki
snadno rosptýlí.

Začínáme spívat a já cejtím že se na mñe d'ívá. Musim se ovládat
abi semse na ñej taki nepodíval a místo toho zvedám voči ke Stvo-
řiteli. D'ívám se nahoru na jeho kamenej vobličej a spívám mu
a spívám a netroufám si sklopit voči dokut mñe nebolí krk a neňi
čas kvotchodu.

V Den Stvořitele nám nabízejí speciální možnost zaplavat si za půl mince v jezeře. Po práci se tam mijeme, tělo i voblečení, u pump kerí pumpujou vodu nahoru knám a spátki dolu do jezera. Ale nesmíme vñem plavat pokut tam vomilem nepadnem. Jenže Den Stvořitele je speciální den. Itak zato musíme platit jako musíme platit za vječinu vjecí. Za boty, svíčky, šaty a tak podobně.

Každý nemá plavání rát. Třeba Jack říká že to neñi přirozený, ale Tomáš i já ho máme rádi a Tobe taki. Neplavem každěj Den Stvořitele abi sme ušetřili, ale ñegdy jo. Je to pro nás vzácnost. Sme pak úplñe čistounkí.

Dyš sme bili vopravdu malí, menčí neš sme teť, Tobe a já sme plavali vokolo celího jezera, vetmñe, a snažili sme se hledat jeskiñe a chodbi. Ale přestali sme dyš nám Jack povjedel jak se tady jednou utopili dva chlapi co se taki vidali na průskum. Na tři dny zmizeli a pak našli jejich nafouknutý těla plavat v jezeře. Jack si mislí že našli chodbu a pokusili se proplavat na druhou stranu ale uvízli.

Tomáš stím nesouhlasí. Podle ñěj mñeli ty chlapi na krku modřiny jakobi je ñegdo zabil. Pak uš se ale votom ñigdy nezmiñil tak si nejsem jistej jesli sem sito nevimislel.

Zejtřa je vejplata a vječine lidí uš došli peñíze. Tomáš, Tobe a já si ale pošetříme půl mince dyš můžem abi sme si mohli zaplavat. Je to naše vodmñena. Trávíme tam vječinu votpoledne po modlildbách. Tomáš taki chce abi sme si Tobe a já vopakovali písmena. Nahlas

hláskujem slova a slišíme jakse naše hlasi rozlíhaji po jeskiňi. Je zvlášňi takle se slišet. Naše hlasi bestěl na nás volaji spátki.

Teť uš ho znám jako sví boty. To jezero. Jako moje patro v dole. Múžu po něm choďit třeba pospátku a s páskou přes voči a stejňe se tady viznám. Často neviďim ani nataženou ruku přet sebou dyš pracuju, jediňe že si rosvítim svíčku a ty si šetřim na chvíle gdy je potřebuju nejvíc. Fšude vokolo je černota.

Dyš přichází Devlin, nedokážu uvjerit svym vočim aňi ušim. Slišim ho dříf neš ho viďim. Nejistě se šourá a dělá d'esnej kravál i s rosvícenou svíčkou v ruce. Plejtvá svjetlem. Ftu chvíli uš sem na hloupce a nat hladinu mi vikukuje jenom hlava. Zbitek mího těla je volnej. Vznáší se. Prsty u nohou mi voždibujou bílí ribki. Tomáš říká že sou slepí ale mňe se líbí jak mňe lechtaji. To fšecko ale kazí příchot Ďábla. Tohle je naše vodmňena, je jenom pro nás a ne pro ňej. Pro Devlina.

Co tady dělá? ptám se hlasíte. Za prvňi tejden přece dostane zaplaceno aš zejtra.

Ťiše chlapče, napomíná mňe Tomáš. Chovej se slušňe. Takle vítáš našeho novího přítele? Pučil sem mu peníze, povídá a já se na ňej mračim. Viplejtvál púl mince na kluka kerího aňi nezná. Skazil nám votpoledne u jezera.

Potápim se. Voda je studená a vosvježující a vochlazuje mi vobličej rospálenej zlostí. Dyš se zase vinořuju slišim Tomáše jak si sňim potíchu povídá.

Má horkou hlavu, říká, ale je to ten nejvjerňejší kamarát jakího můžeš mít. A taki mu to mislí.

Mluví vo mňe.

Pak Tomáš stíší hlas ešće víc a říkaj si ňeco dalšího. Plavu blíš, potíchu jako jedna stěch rib ale Tomáš zmlká.

Sedí na kamenech nahatej jako tuleň aš na spodní prádlo, kůži hlatkou a sňedou. Vozařuje ho svjetlo Devlinovi hořící svíčky. Devlin se taki pomalu svlíká. Nejdřív košili, šedivou vod prachu a pak i boty a ponoški. Je nahej do pasu. Zírám na něj. Je krásnej, samí svali a šlachi. Ale taki má modřiny, velkí šediví pruhi jako uhelný žíli kerí hledáme. Ty nemůže mít z tohohle tejdne dyš jenom seďel a votvíral a zavíral dveře. Votkut je teda má? Fšimnesi že se dřívám, zrudne studem a vodvrací se. Sám pro sebe krčím rameny. Co natom záleží? Stvořitel nás fšecki vitvořil ke svímu vobrazu. Taková je jeho vůle.

Jak se ke mňe votočil zády vidím zňej víc. Jizvi kerí se ešte nezahojili, velkí červený linki na zádech. Vipadaji jako dyš tenkrát zbičovali Toba za neposlušnost a já sem mu celej tejdne každej den musel omejvat záda neš ty rány přestali krvácet.

Devlin si stahuje kalhoty a pak i spotki – stojí zády ke mňe s hladkim pozadím, nahej jako v den gdy se vrátí ke Stvořiteli.

Červenám se – Stvořitel mi odpust’ – dyš se ke mňe Devlin votáčí. Potápim hlavu pod vodu ale na chvíli sem ho zahlít. Bílího, suchího a svočima tmavejma jako uhlí. Kůže mu září ve svjetle svíčky. Popravde je to ta nejkrásnější vjec jakou sem gdy viděl. Červenám se nad tou hříšnou mišlenkou – navíc v Den Stvořitele.

Potápim se hluboko dokut necejtím že už mi tolik nehořej tváře. A pak je vedle mňe. Cachtá se ve voďe. Neplave hlatce a pořichu jako tuleň nebo riba. Spíš jako velkí tlustý pes kerí vokolo sebe dělá vlny.

To je paráda, říká nahlas. Nádhera! S vísknutím se potápí, nohi v luřte a já se málem usmívám ale místo toho se vihejbám pokušeňi a vilízám na kámen. Sedám si vedle Tomáše a žďímu si vlasi – voda kap kap kape mi na kolena. Vitahuju si mokří spotki. Vječina chlapů púlku času žádný spotki nenasí ale Tomáš řek mňe a Tobovi žebi

sme je mñeli nosit pořát, igdyš se mijeme pot pumpama nebo plavem. Tomáš to řelá taki a já vim že to řnegdo považuje za řdivný ale tak to prostě je.

Vočem ste se bavili? ptám se.

Tomáš se na mñe jenom řívá spot přivřenejch vočí a líñe se usmívá.

Voñičem, votpovídá.

Ale já vim že nemluví pravdu.

Je nebespečnej, řeptám Tomášovi. Hodñe nebespečnej.

Tomáš nehibñe seří. Votvívá jedno voko a řívá se na mñe.

Liři sou nebespečný jenom natolik jak jim to dovolíš, řlapče.

A pak zase voko zavívá.

Ñegdy mám dojem že mi Tomáš víří přímo do duše jako sám Stvořitel. Nazlobeñe se přesouvám vokousek dál abi semse zase voblík. Voblečeñí mi připadá hrubí a kousaví. Dusám spátki na cimru ke sví posteli a do konce dne mám řpatnou náladu.

Tobe má nějaký tajemství. Vim to poňevač sem ho nachytl. Už pár dní se chová divně neš zhasnou svjetla přet spaňim – ošívá se jako bi mňel blechi nebo tak něco. Ale vo žádný blechi nejde.

Ten ukňučenej mamlas se skamaráďil smiší. Nevjedel sem jisté jesli je to miš poňevač mi připadala dšesně velká. Přísahám že je to krysa ale vypadá celkem ochočeňe a Tobe ji má moc rát. Řiká ji Miš a já sem musel slibit že votom ňikomu neřeknu. V Bearmouthu nesmíme mít žádný mazlíčki víte. A miši nejsou zrovna nejčisčí zvířata.

Dybi to zjistili vostatňí, ta miš bi to mňela spočítaný, takže sem votpřísách že budu mlčet ale upozornil sem Toba že musí bejt vopatrnej a mít Miš pořáďne skovanou. Tobe přikivoval že jo ale neni dost vopatrnej a tak nás Miš žene do maléru.

Dneska je vejplata a to je dycky zmatek. Dostáváme peňíze jednou mňesíčně fpondelí. Chlapi smňeji pít pivo už před vejplatou takže propíjeji mince ešće neš je vůbec maji fkapse. Pivo je v jídelně ve velkejch sudech řeších neš vozejk kerej každej den tlačim po kolejích. Přikulujou je dovňitř, obrovská sudy viší neš já. Narazí do ňich pípi a teče zňich pivo jako šeďiví proudy moči. A neňi zrovna laciný. Bjehem jedňinýho Pivňího pondelí může chlap propít týdeň víplatu.

Jackovi se to jednou nebo dvakrát stalo. Jednou mu bilo tak zle že sem musel rubat i taťat. Řikal že mi to splatí dvojnásop ale ňigdy to neuđelal. Dříf mi ale dycky dával jednu za ucho dyš sem nebil

dost rychlej, pořádnou ťafku, a vod tý dobi to nedělá takže stoho asi přecejenom něco mám.

V den vejplaty visí ve vzduchu zvlášňí energije. Cejtíte jak pras-ká po fšech šachtách i chodbách. To je nebespečný, jakobi jediná jiskra mohla potpálit celej dúl. Mi mladý se držíme vot chlapů dál. Gdysi dávno dyš sem bil hodně malej přišel Harrison úplně vopilej a chtěl si kemně vlíst do postele. Moc si to nepamatuju ale vspomínám si že mu zato Tomáš udělal moncla. Aňi mi nevaďilo dyš Harrison zaklepal bačkorama. Ňigdy sem ho nemňel ňejak ekstra rát. Pliny po víbuchu bich ale nepřál ňikomou, aňi nejvječimu nepříteli.

Udusit se vetmňe kvůli jedovatejm plinům. To je ta nejhorší smrt.

Ze dne vejplaty sem ale nervózňí, chápete. Ze fší tý energije co pras-ká po celim Bearmouthu. A dneska sme já a Tobe viďeli vjec kerou sme určíte viďet nemňeli takže teť musíme voba uchovávat další tajemství.

Po hoďiňe písmen sme šli s Tobem spátki do práce a Miš se vihrabala Tobovi skapsi.

Nech ji ať se probjehne, říkám Tobovi a chitám ho zatímco Miš utíká prič ale on se mi vismek a rozbjech se za ňí. Nemůžu si lajznout přijít pozďe na šichtu, jinak se Jack naštve, ale stejňe sem se vidal za Tobem a poťichu sem proklínal tu hloupou Miš.

Sleduju Tobovu mihotavou svíčku kolem rohů a dolu kolem zá-vori za keroubi sme nemňeli chodit protože uzavírá část dolu kam uš teť nesmíme. Řiká se jim mrtví chodbi dyš uš sou úplně vítež-ený a neňi vňich žádný další černý zlato. Zatáčim ešće za dva rohi a viďim Toba jakse krčí v kouťe a zvedá tu zatracenou Miš.

Ďelej, pobízim ho ale slišim jak sem ňegdo de a tak honem přis-kakuju k Tobovi abich mu sfouknul svíčku.

Dybi nás tady našli mňelibi sme malér poňevač sem nesmíme. Držim Toba potmňe u sebe a cejtím jak mu buší srce.

Pst, šeptám. Cejtím jak přikivuje a tiskne si Miš k prsum.

Vokus dál v mrtví chodbě bliká svjetlo. Tady dole bi nemňel bejt aňi nigdo jinej chápete. Teť už slišim i hlasi.

Pst, vopakuju Tobovi a přiřkládám mu prst kertum.

Po špičkách se plížim dopředu khlasum a mám zvednutý ruce abich vetmňe nahmatat cestu. Kdobi tady moch bejt? mislim si. Tobe mi sahá po ruce a voba se plížíme ke svjetlu.

Mňelibi sme se vrátit, šeptá Tobe.

Počekj, votpovídám. Pst.

Pokračuju dopředu dokut nemůžu nakouknout zaroch. Vyhlížim spoza potpjernýho trámu. Držim se ho vobjema rukama a zarívám nechty do plesňivího dřeva. Fúskí chodbje viďim muže jak ve svjetle svíčky klečí na zemi. Viďim mu do vobličeje poňevač ho má zvednutej ale nepoznávám ho. Neňi mi aňi povjedomej.

Napínám uši abich slišel co říká ale je jasný že je rozrušenej – vzliká a má zmlácenej vobličej. Prosim, škemrá. Prosim.

Jinej muš kerýho pořádňe neviďim ho tvrďe praští do vobličeje. Ve svjetle svíčky se dá rozeznat stín třetího muže.

Neňi to jaksí mislíte, říká klečící muš. Z nosu mu teče kref. Jenom sem tak žvaňil. Neudělal sem nič špatnýho.

Znova ho praští. Bum do hlavi. Přitom zvuku sebou trňnu.

Lechkomislný řeči, vozívá se muš ve stínu. Burcování vostatňích. Vivolávání neklidu. To nemůžem tolerovat, chápeš, Rikrbí? Nemůžem tady mít takoví viďeďence. Kromňe jídelny a cimer je zakázany schlukování, copak sme ti to už neřikali?

Žádný další problémi už nebudou, ujišťuje je muš kerýmu říkaji Rikrbí a popotahuje.

Ne, potvrzuje muž ve stínu. Ne, to nebudou. Žádný skupiny, žádný schromažďování, žádný řeči, žádná neposlušnost. Ať si to zapamatuje, povídá smňerem k tomu muži co Rikrbího mlátí.

Rikrbí křičí ale neňi tu ňigdo gđobi ho slišel, jenom já a Tobe.

Vížeňte mňe, prosí. Vížeňte mňe jako videdence.

Šak mi te víženem, to se neboj, vozívá se hlas ze stínu. Na to je ešće dost času. Pokračuj, říká svímu pomocňíkovi a na Rikrbího pršej rány pšestí.

Stvořiteli chraň nás. Vipadá to že ho chťeji utlouct ksmrtí a já proti tomu nemůžu nic podňiknout. Nemůžem se aňi dál dívát – tohle neňi pro mladý. Votáčim se prič a najednou se mi smekne noha po kamenu. Kamínek se se šramotem kutálí chodbou. Tajim dech.

Haló, říká hlas ze stínu. Je tam ňegdo?

Já i Tobe utíkáme richlejš než zajíci, probíháme kolem závori a spátki do povolený částí Bearmouthu. Táhnú Toba za sebou, srce mi buší aš fkrku a zatačím sematam k naší cimře. Dyš sem si jistej že nás ňigdo nesleduje zastavujem a přerívaňe oddychujem.

Votomhle nesmíme mluvit, říkám Tobovi pořichu. ňic sme nevideli a ňic sme neslišeli.

Přikivuje.

Mislím to vážňe, říkám. Teť se musíme richle vrátit do práce a uš ňigdy se votom nezmníňíme. Jasný?

Přikivuje.

Jesli Miš zase uteče, necháš ji. To je taki jasný?

S vikulenýma vočima přikivuje.

Pohlaďim ho po hlavje a Tobe vodejde. Víte, musím na ňej dávat pozor. Musím dávat pozor na nejmlačího znás.

Dech se mi sklidňuje a já du k Jackovi. Pravidla sou pravidla. Tak to tady chodí. Neupozorňuj na sebe. Ďelej co se po tobje chce.